

GABRIELA KOPCOVÁ

A CO TVŮJ MOBIL?

A CO TVŮJ MOBIL?

Gabriela Kopcová

MILUJEŠ MĚ?

Buď té lásky,
uvaž si mobil na řemínek
a běž ho vyvenčit.

„Miluješ mě?“ ozývala se z kuchyně. Znělo to jako volání na poušti. Věděla, že manžel se ještě víc schoulí nad počítačem a ještě usilovněji bude hledat ze své elektronické periferie spojení se světem. Ano, tak nazýval jejich bydliště ve vesnici mezi kopci, kde málokdo měl počítač a internetem se mohl pochlubit jen on.

„Miluješ mě?“ napodruhé se jí podařilo vytónovat svou otázku do správné polohy. Kolikrát totiž nepoznávala ani svůj hlas, když se musela vícekrát opakovat. Její „miluješ mě?“ dostalo za léta manželství tisíc podob, tisíc ozvěn. Nepamatovala si však na žádnou následnou manželovu odpověď. Už před svatbou byla zvědavá, jak moc ji miluje, to ale nečekala, co řekne, a hned se mu vrhla do náruče. Potom, když se vzali, měli po sobě dvě děti, na častější vyznání nebyl čas. A pak, ještě později? Ptala se stále na jedno a to samé:

„Tak miluješ mě?!“ naléhala vždycky. A on, když nic jiného, plnil bez řečí její přání. Nechtěla šperky, šaty, ale jen něco do domácnosti. Kupoval jí věci, které se mu zdály i zbytečné. Zrovna nedávno obstaral mobil, i když u nich ve vesnici nebyl nijak zvlášť dobrý signál. Předtím jí daroval k narozeninám fotoaparát, i když technickým věcem vůbec nerozuměla. Měla spoustu takových

vymožeností, se kterými bojovala po svém. Od fotoaparátu, tlakového hrnce, až po své auto. Jenže jak manžel říkal: Nač plně automatický foťák, když nesundáš krytku. Nač tlakový hrnec, když ho neumíš zavřít a otevřít. A jak to bylo s jejím Trabantem?

„Kdyby tvoje auto při špatném zacházení kopalo jako kůň, byla bys samá modřina!“ tvrdil. Uznávala to a jiné, rychlejší a dražší auto ani nechtěla.

Ne, že by byla úplně technicky negramotná, to zase ne. Její muž přeháněl. Ráda však nechávala nové věci odpočívat, uzrát, či vlastně přezrát. Pozdě, ale přece si je nakonec ochočila. Ostatně, pokud byl manžel doma, měla se svým zaklínadlem v mnohém vystaráno:

„Tak miluješ mě?“ I teď se objevila ve dveřích jeho pracovny. Už nebyla tak štíhlá jako kdysi, ale stále byla pěkná ženská. Každé kilo na ní bylo krásné, sama si pochlebovala. Obzvlášť, když v jedné ruce svírala dosud neochočený mobil a ve druhé neochočený fotoaparát. Manžel se až lekl. Co jen může s takovou dvojkombinací chtít?

„Jestli mě nemiluješ?“ hrozila mu mobilem…

„Co potřebuješ?“ ptal se rovnou. Raději se nepokoušel uhádnout její úmysly. On, který se v myšlenkách ponejvíce nacházel v počítačovém on line, představoval v jejich vsi technický předvoj, a ona? Ona prý je zadní voj. A právě v zadním voji si dovedla vydobýt své místo na slunci. S přezrálými věcmi uměla dělat divy. Například s Trabantem, na poslední chvíli, kdy to ještě dovoloval technický stav, začala jezdit i do ciziny. A proslavila se. Při návratu na hranicích vždy lehce zabránila kontrole auta. „Achtung, papundekl!“ odradila cizího celníka, který chtěl její auto prohledávat, zda nepašuje zakázané zboží.

To tak, aby vůz proklepával! A pak, neuměla zvednout ani kapotu. Neuměla ani žádné další cizí slovo. Nebylo ani třeba. Její „Achtung! Papundekl!“ razilo volnou cestu jejímu a pak i jiným Trabantům hodně dlouho.

A další věc? Kdo jiný, než ona, přišel na to, jak se dá ve starém typu pračky nejen prát, ale i tepelně konzervovat ovoce i zeleninu?

„Ale v mrazničce se dá jen mrazit!“ schválně ji upozorňoval muž. Proč ne, ale každé ženě se za život stane, že si koupí látku na šaty příliš hrubou, která není příjemná na těle. Pak ale stačí dát látku na dvacet čtyři hodin do mrazničky a paráda je jako znovuzrozená.

„Jo, ženský přístup,“ kroutil nad ní hlavou manžel. Jenže, co světoborného by mohla provést s mobilem a foťákem?

„Miluješ mě, že ano?“ předeslala. Fotoaparát a mobil si zatím nechávala u sebe. V kapse zástěry však měla ještě noviny.

„Hledá se nejlepší mobilista roku,“ přečetl si manžel propiskou podtržený nápis, když je rozevřel. Je pravda, přelom tisíciletí s sebou přinášel mnoho katastrofických předpovědí, pohrom i spoustu různých titulů. Vybíraly se také osobnosti roku, nejlepší zpěváci, herci, sportovci, různé miss. V jejich vsi volili nejlepšího holubáře, zahrádkáře. A ona?

„Vždyť ty neznáš na mobilu ani všechny funkce!“ obracel oči v sloup.

„Ale ty ano!“ špitla. „Chce to hlavně nějaké zvláštní místo, kde tě zastihne mobil.“ Ukazovala mu fotky v novinách, na kterých byli již někteří kandidáti s mobilem ve vaně, v posteli, u jednacího stolu, na balkoně, v autě…

„Ale tady u nás funguje mobil na kopci u kostela, anebo v zahradě na stromě? A při tvých zkušenostech ho můžeš vzít akorát provětrat," pokoušel se ji odradit.

„Strom, kostel, opravdu neobvyklé místo. Je ve foťáku film?" zajímala se. „Tvoje holá hlava a v ruce místo housky mobil," dělala si svůj scénář.

„Když tak jedině moje holá hlava a internet," obrátil se zpět k obrazovce. „A co ty?"

I on si dělal scénář: „Buď té lásky, uvaž si mobil na řemínek a běž ho vyvenčit jako psa," smál se.

„Ty mě už nemiluješ!" dělala uraženou. „Já se dovolám mobilem z kostelní věže tetě až do Ameriky. Škoda, že nemám mobil s foťákem, poslala bych i svůj snímek."

„Máš foťák zvlášť. Vyblejskni sama sebe na věži. Budeš tam i s mobilem a to je ono! Ale nezapomeň z přístroje sundat krytku!" volal za ní.

„Nezapomenu na to!" odfrkla. Připravila si vše k focení ještě doma. V plné pohotovosti si dala fotoaparát i mobil do tašky.

Uvnitř v kostele se však konala pobožnost a bylo tam hodně lidí. Ke schodům, které vedly na věž, se nedostala. Zaposlouchala se do kázání pana faráře, když náhle do jeho zvučných slov zazněl mobil.

„Snad ne můj!" lekla se. Nasahala mobil v tašce a uklidnila se. Zvuk přicházel zepředu. Zatímco modlící se rozhlíželi po vlastníkovi mobilu, pan farář kázal dál. Jenže mobil také zvonil dál.

Čekala s připraveným foťákem v ruce, kdo to bude, kdo s mobilem opustí kostel. Kupodivu, nakonec se pohnul pan farář. Popošel, obrátil

se k věřícím zády a v předklonu nadzvedával lemy svého kněžského oblečení. Dalo mu to námahu, než se propracoval do kapsy kalhot, kde měl mobil. Také jí to dalo práci, ale stihla udělat vícero fotek.

„Nejlepší mobilista přelomu tisíciletí," modlila se pak, aby se fotky povedly.

„Mi-lu-ješ mě!" navrátila se vítězoslavně zpátky domů a ržála. Ano, ržála, jak tvrdil manžel, když při své obvyklé otázce dávala neobvyklý přízvuk na každou slabiku. „Buď té lásky, postarej se už o ten film a fotky… fotky ať jsou brzo!" žadonila.

Fotografie byly opravdu brzo. A musel ji také hned pochválit:

„Docela dobrý," uznal.

Spokojeně si vydechla. „Miluješ mě?" Jen tak ze zvyku zakňourala a kupodivu, muž jí odpověděl:

„Hmm, nikdy jsem se s tebou opravdu nenudil," připustil a snad by řekl i víc, kdyby se mu nevrhla do náruče.

MAMKA A TAŤKA

Mobil měl u nich stále
jen tichý režim.
Neměli komu zatelefonovat.

„Co jsem to za mámu?“ vyčítala si Irena Lichá. Naříkala i před Romanem, obzvlášť od té doby, co se vzali a měli dítě. „Kdyby Filípek nebyl tak malinký… Kdyby už seděl… Kdyby si řekl, co chce… Kdyby už chodil!“ Nemohla se dočkat, až kluk povyroste. A když trochu povyrostl, tak zase moc běhal, skákal, byl divoký. Kolikrát ho nemohla chytit. A kdyby jen to! Irena měla ve zvyku najednou vypočítávat kdejaké problémy: „Kdybychom se neoctli v takovém zapadákově,“ začala vždycky. Roman už věděl, co bude následovat. Pospíchal tedy, aby to odříkal za ni:

„Kdybychom se nemuseli brát, kdybychom oba nebyli z děcáku, kdybys ty nebyla úplně sama na světě, kdybych já neměl tetu jednu jedinou, která mně odkázala domek na vsi…“

„Jasně!“ horlivě přikyvovala. „A kdyby nám v děcáku nezačali říkat mamko a taťko,“ nezapomněla zdůraznit. Jakmile začala s mamkou a taťkou, bylo to už dobré:

„Kolik nám bylo let? Ani ne čtrnáct,“ obyčejně se na dlouhou dobu zasnila. Kde jinde než v děcáku se zakoukali s Romanem do sebe. Zkoušeli si dát první pusu. Ani nevěděli, kdo je spolu viděl, a jak to vlastně přišlo. Než se nadáli, sto čtyřicet osm dětí v domově jim začalo

říkat „mamko a taťko“. Přitom Irena vůbec dospěle nevypadala. Byla malá a hubená.

„Za bičem by ses mohla svlékat,“ posmíval se jí Roman. On byl alespoň vysoký, ramenatý, nejsilnější z kluků.

„Mamko, taťko!“ jak ráda slyšela ta oslovení. V dětském domově každý jako by se hladil těmi slovy. Nebylo divu! Kdo z opuštěných dětí by si nechtěl vyslovit, zakřičet, zašeptat mamko či taťko, nebo obojí. I ty děti, které rodiče měly, nestihly svoje blízké při jejich občasné návštěvě nějak nazvat. Irena a Roman byli pro ně jedinou příležitostí. A oni jako mamka a taťka mohli být stále pospolu. Však Roman bez ní nejel ani na návštěvu ke své tetě. Ne že by se Romanova teta příliš o synovce starala. To ne! Občas mu zatelefonovala, jak se daří a tak. Jednou ho však chtěla pozvat na Vánoce k sobě. „My jsme ale dva,“ hlásil Roman. „Cože, chceš mě navštívit s holkou!“ hrozila se a odvolala návštěvu. Přestala se na něho ptát. Domek mu ale přesto po smrti odkázala.

„Jo, kdyby nám teta dovolila tehdy přijet na Vánoce, kdyby nám přišla na svatbu, kdyby byla ještě naživu, když jsme se sem nastěhovali, určitě by mě naučila vařit, prát…“

I tohle si vyčítala Irena. Nejvíc ji ale mrzelo všechno to s Filípkem.

Kdyby ji alespoň hned v porodnici naučili dítě nejen koupat, ale i kojit. Po porodu ale moc mléka neměla, až doma nevěděla, co se děje. Když dávala Filípkovi pít, zajíkal se, zakuckával se, plakal. Mléko jí samo z prsu stříkalo, a přitom kluka nenakrmila. Doktorka z dětské poradny ji poslala zpátky do nemocnice. I když měla mléka dost, dítě

bylo podvyživené. Sotva ho trochu vykrmila, zase se ztrapnila. Doktorka v poradně se ptala, jestli klouček už „pase koníčky“.

„Jaké koníčky?“ Hledala to pak v knížce, kterou si koupila, kde mělo být vše o novorozencích. Kdy se dítě začne samo obracet na bříško, to tam našla, ale „koníčky“ – kdepak! Takhle se napálila vícekrát. Stále bylo něco. O jedné věci se při svých nářcích za celou dobu od narození Filípka nikomu nesvěřila. Často jako by na své dítě zapomněla. I teď, když už Filípek běhal, kolikrát se ráno vzbudila do prázdna. Až po chvíli s úlekem připustila to, že má dítě. „Mám chlapečka!“ Šla se na něho podívat, zda se nemýlí.

„Musíš přijít na jiné myšlenky!“ přesvědčoval ji Roman, i když nevěděl, co všechno se jí honí v hlavě. Pořídili si mobil, ale měl stále u nich jen tichý režim. Neměli komu zatelefonovat. Z nabídky využili alespoň budík a kalkulačku. „A co nouzové volání, nebo při ztrátě duševní rovnováhy – Linka naděje?“ staral se Roman. „Víš, že i mě to dožralo, když jsem v žádné kuchařské knize nenalezl postup, jak ušlehat ten prokletej bílek, který se dává do nádivky a kdoví, kam všude?“ snažil se zlehčovat jejich trable, ale myslel to i vážně: „Musíš mezi lidi. Pojedeme alespoň na výlet autobusem, vlakem a nakonec se svezeme na přehradě parníkem,“ naplánoval. Jen plavbu parníkem a ne koupání vybral schválně. Jinak by totiž Irenu k vodě nedostal, protože neuměla plavat.

Neodkládali to. Počasí začátkem léta bylo pěkné a cestování bylo příjemné. Jen u přístaviště museli v odpoledním horku půl hodiny čekat, než loď dorazila. Zato na molu stáli první a za nimi se hromadila fronta lidí.

Možná, kdyby Irena v jedné ruce nedržela kabelku, kdyby druhou rukou nechtěla Filípkovi ukázat na loď, kdyby se k němu nenaklonila a neříkala mu, jak je obrovská… Tak možná by se nic nestalo. Takhle sáhla do prázdna, když se Filípek najednou rozběhl a ona ho chtěla chytit. Byl to mžik. Kluk spadl z mola do hluboké vody zrovna v místě, kam přijížděl parník.

Irena vykřikla spolu s ostatními, kteří tu hrůzu viděli. Ostatní však stáli jak přikovaní, jen ona za svým dítětem skočila do vody. I Romanovi chvíli trvalo, než pochopil, co se stalo. Ale to už místo katastrofy zakrývala loď.

„Ona neumí plavat. Neumí plavat!“ křičel. Do vody už musel jinudy než Irena. Spolu s ním se pak už více lidí pokoušelo o záchranu. Dva muži skočili za ním a také hledali pod hladinou. A také jeden muž z parníku.

Irena zatím klesala do hloubky a s očima otevřenýma pátrala po dítěti. Podařilo se jí Filípka zachytit dřív, než voda pod lodí ztemněla. Samou radostí nad tím, že má dítě, ho pouze držela a jinak nedělala nic. Vlastně s ním klesala dolů. Ještěže tak, jinak by je loď rozdrtila. O tom ale Irena nepřemýšlela. Bez dechu se jí i myšlenky vytrácely. Pud sebezáchovy se v ní ale přece ozval. Náhle jako by se jí podařilo odrazit ode dna, i když nic pevného pod nohama necítila. Odrážela se o neexistující dno znovu a znovu. S očima dokořán instinktivně mířila ke světlejšímu pruhu nad sebou. Že se jí podařilo vynořit i s dítětem vedle parníku, si uvědomila, až se nadechla.

Na hladině se však udržela pouze okamžik, jen potud, než k ní několika tempy připlaval muž z lodi. Vzal od ní dítě a ji hned nato

zachvátilo veškeré šílenství neplavce. Začala se topit, rukama bila kolem sebe, lokala vodu, potápěla se a vynořovala. Roman a oba dva muži, co byli s ním, měli co dělat, aby ji dostali na břeh.

„Kdyby za tím děckem hned neskočila do vody… Kdyby se s ním nepotopila do hloubky," slyšela Irena kolem sebe, kdy začala vnímat. Naštěstí tyhle věty omílané dokola zůstávaly nedokončené. A přidávaly se k nim i jiné:

„Tohle pro dítě dovede udělat jen máma… Jo, matky myslí jinak… Hlavně, jednají jinak!" doléhala k ní slova. To už ale držela Filípka zabaleného v půjčené suché dece a nemohla přestat – drkotavě opakovala jméno svého chlapečka.

„Tak Filípek se jmenuje?" konečně někdo přehlušil všechny ostatní. „Ať žije a jeho máma zrovna tak!" zvolal.

„Ať žije Filípek a jeho máma," sjednotily se veškeré hlasy.

„Ať žijete!" objímal je oba dva Roman.

„Žijeme? Žijeme!" zmateně šeptala Irena. Nejraději by to také zakřičela. Ale co kdyby vzbudila Filípka? Spokojeně usnul při všem tom hluku v její náruči. Měla ho ve své mysli už stále. Cítila, že se jako máma už nikdy nebude budit do prázdna.

JAK TO MÁŠ NEJRADĚJI

Jediné spojení se světem,
alespoň si to mysleli,
obstarával mobil,
který měla Lída zavěšený
proklatě nízko u pasu.

„Člověče, Liduš, jseš tam? Liduš…!“ slyšela z dálky volat svoje jméno. Zrovna tak se ozývala do telefonu Dáša, její nejlepší kamarádka. Ostatně, Lída málem sáhla po sluchátku, než si uvědomila, že přístroj není na svém místě.

„Šoky na mou hlavu!“ pleskla se do čela. Úplně zapomněla na to, že mají od včerejška odpojenou pevnou linku. Jejich firma se kvůli rekonstrukci budovy stěhovala. Všechno bylo pryč. Zaměstnanci, počítače, internet, fax i většina nábytku. Pouze ona a hlavní účetní ještě třídili a likvidovali archiv. V celém čtvrtém patře, ale co v patře, v celé budově byli jen oni dva. Výtah nejezdil, zvonky ode dveří nefungovaly, klíč od hlavního vchodu měl už jen šéf. Lída, ta měla pro všechny případy u sebe mobil, který nosila zavěšený u pasu, a to proklatě nízko. Stejně jako kolt. Nechávala ho ale zatím vypnutý, protože šéf nesnášel jeho neustálé vyzvánění, natož pak nějaké ženské tlachy po telefonu. A jako naschvál to byl právě ženský hlas, který se však neozýval z telefonu, přicházel zvenku. Nesl se až k nim do čtvrtého patra.